

Vattenmyndigheten Södra Östersjön
Samordnare
Matilda Valman
010-223 86 26
matilda.valman@lansstyrelsen.se

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

Underrättelse enligt Esbokonventionen gällande råvaruutvinning av sand vid Kriegers flak

Länsstyrelsen i Kalmar län, tillika Vattenmyndigheten för Södra Östersjöns vattendistrikt, har tagit emot Naturvårdsverket begäran om yttrande enligt Esbokonventionen över råvaruutvinning av sand vid Kriegers flak, Danmark, för byggandet av vall för den planerade ön Lynetteholm, norra Köpenhamn (NV-06381-21).

Vattenmyndigheternas uppdrag är att genomföra EU:s vattendirektiv¹. Vattenmyndigheterna i Sverige ska förvalta kvaliteten på vattenmiljön inom respektive vattendistrikt. Det innebär bland annat att:

- Revidera förvaltningsplan och åtgärdsprogram för vattendistriktet
- Besluta om miljökvalitetsnormer
- Samordna vattenförvaltningsarbetet inom distriktet
- Samverka nationellt, regionalt och lokalt med berörda parter inom vattenförvaltningen
- Lämna uppgifter till Havs- och vattenmyndigheten för vidare rapportering av Sveriges efterlevnad av vattendirektivet till Europeiska kommissionen

Sedan 1 januari 2019 har vattenmyndigheterna även i uppdrag att yttra sig i prövnings- och planärenden i frågor om tillämpning av undantag (artikel 4.7 i vattendirektivet). Det är utifrån ovanstående uppdrag som vattenmyndigheten yttrar sig i ärendet om sandutvinning vid Kriegers flak.

Sammanfattning

Vattenmyndigheten Södra Östersjöns (nedan Vattenmyndigheten) bedömning är utifrån *Miljökonsekvensrapporten för sandindvindning – ressourceområde Kriegers flak nord* att påverkan på svenska vattenförekomster inte äventyrar Sveriges åtaganden under vatten-direktivet avseende näringsämnen, prioriterade ämnen och särskilda förorenande ämnen. Gällande påverkan på hydromorfologiska kvalitetsfaktorer i svenska vatten, säkerställer inte miljökonsekvensrapporten att negativ påverkan inte kommer att ske, varför Vattenmyndigheten önskar att modelleringen utökas och förfinas.

Vattenmyndigheten ser därutöver ett stort behov av långsiktig övervakning av de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna, så att tillstånd och påverkan, icke-försämring, samt kumulativa effekter kan följas i ett längre tidsperspektiv.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område

Motivering

Vattenmyndighetens bedömning avseende etableringen av Lynetteholm var att det är problematiskt att bedöma Lynetteholms totala påverkan utifrån en miljökonsekvensbeskrivning där stora delar av förutsättningarna var avgränsade, och därmed inte utreddes. Vi uppskattar därför att delmomentet 'utvinning av sand vid Kriegers flak' har delgivits oss.

Vattenmyndighetens bedömning är, utifrån miljökonsekvensrapporten att påverkan på svenska vattenförekomster inte äventyrar Sveriges åtaganden under vattendirektivet avseende näringsämnen, prioriterade ämnen och särskilda förorenande ämnen.

Angående påverkan på de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna i svenska vatten noterar vi att ett mer detaljerat material där flödesförändringar beskrivs med höjd för extremer och säsongsvariationer hade varit önskvärt. Vattenmyndigheten anser att påverkan på svenska vatten på de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna inte har kvantifierats med sådan noggrannhet att ett äventyrande av Sveriges åtaganden under vattendirektivet kan uteslutas. Vattenmyndigheten efterfrågade ett mer detaljerat material där flödesförändringar beskrivs med höjd för extremer och säsongsvariationer. Modellen som använts för sedimentation under utvinningen är baserad på data mellan 1 maj och 15 september 2014 (s. 20). Vi kan också konstatera att de kraftigaste stormarna i Östersjön sker från senhösten och under vintern. Det framkommer inte under vilken tid på året som utvinningen under en "sammenhængende periode på 113 døgn" (s. 19) kommer att äga rum. Vattenmyndigheten ber därför om ett förtydligande, så att vi kan bedöma om modellen är tillämpbar på den period utvinningen ska utföras. Vi kan först då bedöma om försämring av de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna kommer att ske eller inte.

I miljökonsekvensrapporten anges också att det "kunne forekomme ændringer af de hydrografiske forhold, herunder vandudveksling, salinitet, strømforhold" (s. 17). Vattenmyndigheten ber om ett förtydligande *når* och *om* vattenutbyte, salinitet och strömförhållanden kan komma att påverkas. Dessa hydrografiska förhållanden har stora och långtgående påverkan inte bara på Sverige utan på hela Östersjöregionen. Vattenmyndigheten ser därför ett stort behov av långsiktig övervakning av de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna, så att tillstånd och påverkan, samt icke-försämring, kan följas i ett längre tidsperspektiv.

Miljökonsekvensrapporten klargör inte heller den långsiktiga påverkan bortom vattenförvaltningens tidsram 2027. Det finns ett behov av att övervaka och följa upp kumulativ påverkan av de projekt som är kopplade till anläggandet av Lynetteholm. Detta borde vara ett gemensamt intresse för Sverige och Danmark.

Tillstånd och riskbedömning för svenska kustvattenförekomster

I **Error! Reference source not found.**, nedan, visas de svenska vattenförekomster som kan påverkas av sandutvinningen på Kriegers flak. De fyra vattenförekomsterna är alla kustvattenförekomster belägna längs Skånes sydkust. Tabell 1 visar också risken för att kvalitetskraven i vattenförekomsterna inte uppnås inom den kommande förvaltningscykeln, 2021–2027. I alla vattenförekomster finns risk att inte uppnå god kemisk status (gällande prioriterade ämnen och särskilda förorenande ämnen). Rörande god ekologisk status skiljer sig bedömningarna åt mellan vattenförekomsterna beroende av kvalitetsfaktor (biologi, fysikalisk-kemisk samt hydromorfologi).

Tabell 1. Svenska vattenförekomster i Öresund, vilka är berörda av sandutvinningen på Kriegers flak.

Vattenförekomstens namn	Vatten-ID	Vattenkategori	Riskbedömning Ekologisk status	Riskbedömning Kemisk status
S Öresunds kustvatten	WA67667475	Kust	Osäker	Risk
V sydkustens kustvatten	WA96619567	Kust	Osäker	Risk
Ö sydkustens kustvatten	WA86165154	Kust	Risk	Risk
Ystads hamnområde	WA22664774	Kust	Risk	Risk

Beslut om detta yttrande har fattats av vattenvårdsdirektör för Vattenmyndigheten Södra Östersjön Irene Bohman efter redogörelse av Matilda Valman, Vattenmyndigheten Södra Östersjön.

Irene Bohman

Matilda Valman

Denna handling har godkänts elektroniskt och saknar därför namnunderskrift.